

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P

Félévre . . . . . 6.— P

Negyedévre . 4.— P

A hirdetési díj mm.-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . . . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST, VI, CSENGERY U. 51

I. emelet 7.

TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postatakarékpénztári csekk-számla száma 38.990

Lapmegjelenés: minden hónap 1-én és 15-én.

A MAGYAR SZALLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

A VASUTI VENDÉGLŐSÜK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSIPIR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Cukorjegy a vendéglátó üzemekben

A m. kir. földművelésügyi miniszter e hó 11-én 150.000/1940 szám alatt az alábbi rendeletet adta ki, mely rendelet június 20-án lép életbe.

(1) A 153.800/1940 F. M. számú rendelet (B. K. 1940 ápr. 4-i 83. szám) 7. §-a (1) bekezdésének (E) rendelet 1. pontja így hangzik: *Budapest székesfőváros területén és a szomszédságban fekvő városokban és községekben a fejadag személyenként és hetenként 24 dkg. Az e bekezdés rendelkezései alá tartozó városok és községek felsorolását az I. számú Függelék I. a. jegyzéke tartalmazza)* hatálya alá tartozó városokban és községekben a vendéglők, a kávéházak, a kávémezők, a penziók, a kifőzések, a koreszmák, a cukrászdák, a fagyfalozók és egyéb vendéglátó ipari üzemek, továbbá a nevelőintézetek, a tisztviselői és tisztviselői, valamint az egyes vállalatok, üzemek, gyárak, intézetek és intézmények által fenntartott étkezők (a továbbiakban: vendéglátó üzemek) az ott akár esetenként, akár rendszeres ellátást élvező személyek (a továbbiakban: fogyasztók) részére cukorral készült, vagy cukorral édesített ételeket és italokat csak cukorjegy ellenében szolgáltathatnak ki.

(2) Cukrászdákban és fagyfalozókban cukorral készült vagy cukorral édesített tésztafélék, fagyfalot és más olyan készítményeket, amelyeket nem hideg és meleg kávéházi italként (kávé, csokoládé, édesített italok, stb.) szoktak fogyasztani. Jegy nélkül is ki lehet szolgáltatni. Nem vonatkozik ez a rendelkezés azokra a vendéglátó üzemekre, amelyeknek külön cukrász- vagy fagyfalalkészítő ipari jogosítványuk is van, de utódnál való árusításra feljogosítva nincsenek.

(3) Jegy nélkül lehet kiszolgáltatni azokat az ételeket, amelyek elkészítéséhez elenyészően csekély cukrot szokás felhasználni (pl. zöldborsó, saláta stb.). Jegy nélkül kell kiszolgáltatni azokat az ételeket és italokat, amelyeket a vendéglátó üzemek édesített állapotban készgártmányként szereznek be és további édesítés nélkül szolgáltatnak ki. Jegy nélkül kell kiszolgáltatni azokat a rendszerint édesített állapotban kiszolgáltatásra kerülő italokat is, amelyeket a fogyasztó cukor nélkül rendel meg, végül a darab- vagy cseme-

geáru (deszertáru) név alatt forgalombahozott cukrászipari termékeket.

2. §. (1) A vendéglátó üzem tulajdonosa (vezetője) köteles az étlapon a csak cukorjegy ellenében kiszolgáltatható ételeknél és italoknál feltüntetni azt, hogy ezeknek az ételeknek és italoknak kiszolgáltatása ellenében a fogyasztó mennyi váltójegyzelvényt (3. §) köteles átadni.

(2) A fogyasztó az étel vagy ital külön édesítése céljából az étlapon feltüntetett váltójegyzelvénytől többet is átadhat, amely esetben a vendéglátó üzem az ennek megfelelő cukormennyiséget kiszolgáltatni köteles.

3. §. (1) A fogyasztók részére a jelen rendelethez I. szám alatt mellékelt mintának megfelelő cukorváltójegyek rendszeresítenek. A cukorjegyek ki nyomtatásáról és rendelkezésre bocsátásáról a földművelésügyi miniszter gondoskodik.

(2) Egy rendes hetijegy ellenében 24 szelvényt tartalmazó és szelvényenként 10 gr (1 dkg) cukorral szóló, terhes és szoptató anyák heti jegye ellenében pedig 36 szelvényt tartalmazó és szelvényenként 10 gr (1 dkg) cukorral szóló váltójegyet kell kiszolgáltatni.

(3) A fogyasztók váltójegyeket a még le nem járt (153.800/1940. F. M. sz. rendelet 9. § (1) bekezdése) heti cukorjegyük beszoállítására ellenében a községi előljárásnál (polgármesternél), vagy bármely dohányárudában igényelhetnek. A községi előljárással (polgármester) a hetijegyeket díjmentesen váltja be. A dohányárudában minden rendes hetijegy beváltásáért 4 fillért, a terhes és szoptató anyák hetijegyeinek beváltásáért pedig 6 fillért kell fizetni. A hetijegyeket csak abban a községben (a városban) szabad váltójegyekre becsereálni, amely község (város) a hetijegyeket bélyegzőjével ellátta.

(4) A váltójegyeket csak vendéglátó üzemekben szabad felhasználni. A váltójegy egyes, 10 gr cukorral szóló szelvényeit kevesebb cukor fogyasztásra esetén el lehet felezni. A váltójegy megfelelő mennyiségű cukorral szóló szelvényét az étel vagy ital megrendelésekor kell átadni.

(5) A földművelésügyi miniszter a váltójegyeket bármikor érvénytelenítheti és helyettük más mintájú váltójegyeket bocsáthat ki.

(2) A dohányárudákat váltójegyekkel a községi előljárással (polgármester), vagy az általa kijelölt ipartestület

(ipartársulat, egyesület vagy szövetség) látja el. Az ipartestület (ipartársulat), egyesületet vagy szövetséget a községi előljárással (polgármester) látja el váltójegyekkel. A kiadott váltójegyekről a becsereelt hetijegyek beszoállítására mellett a községi előljárással (polgármesternél) kell elszámolni.

5. §. (1) A vendéglátó üzemek kötelesek havonként legalább egyszer a beváltott váltójegyeket a községi előljárással (polgármesternél), vagy az általa kijelölt ipartestületnek (ipartársulatnak, egyesületnek, szövetségnek) beszoaltatni. Az elszámolt váltójegyekről a községi előljárással (polgármester), illetve az ipartestület (ipartársulat, egyesület, szövetség) nyilvántartást vezet. A nyilvántartás helyességét a községi előljárással (polgármester) időnként ellenőrzi.

(2) Az ipartestület (ipartársulat, egyesület, szövetség) az elszámolás alapján a községi előljárással (polgármester) által rendelkezésre bocsátott szállítási igazolvány űrlapot 10%-kal nagyobb mennyiségű cukorra állítja ki, mint amilyen mennyiségnek megfelelő váltójeggyel a vendéglátó üzem elszámol. A kitöltött szállítási igazolványokat az ipartestület (ipartársulat, egyesület, szövetség) eljuttítja a községi előljárással (polgármesterhez). A községi előljárással (polgármester) a szállítási igazolványok adatait összehasonlítja az (1) bekezdés szerint vezetett nyilvántartás adataival és ha az adatokat rendben találja, a bemutatott szállítási igazolványokat aláírásával és peeséltet ellátva visszaküldi az ipartestületnek (ipartársulatnak, egyesületnek, szövetségnek), amely azokat az üzemeknek eljuttatja.

(3) A jelen rendelet hatálybalépésének napjától számított 6 nap alatt a községi előljárással (polgármester) a ra szállítási igazolványt adhat ki az olyan vendéglátó üzemek részére is, amelyek a jelen §-ban meghatározott módon elszámolni még nem tudnak ugyan, de igazolják azt, hogy a jelen rendelet hatálybalépése napján nem volt akkora cukorkészletük, amely vendéglátásuknak megfelelően két hét heti szükségletnek megfelelő cukor-hétre elegendő.

Külföldiek és utasok cukorellátása.

6. §. (1) A 153.800/1940. F. M. számú rendelet 7. §-ának (1) bekezdésében megjelölt területre érkező azok a külföldiek és az ugyanezen területre az

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapítotott 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági klálfításon aranyérmével kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

idézett § (2) és (3) bekezdésében megjelölt területekről érkeztek azok a belföldi lakosok (a továbbiakban: utasok, akik szállodában vagy penzióban szállnak meg, a szálloda (penzió) igazgatósága (vezetője) útján jutnak cukorjegyeikhez. Azon külföldiek és utasok részére pedig, akik egy hétnél hosszabb időre magánháztartásban szállnak meg, a háztartás feje 153.800/1940. F. M. számú rendelet rendelkezései szerint igényelhet cukorjegyet. Azok a külföldiek és utasok, akik egy hétnél rövidebb időre magánháztartásban szállnak meg, cukorjegyet nem kapnak.

(2) A szállodák (penziók) külföldi és utasvendégeik részére egy hétre egy váltójelet (24 szelvényt), egy hétnél rövidebb ott tartózkodás esetén pedig naponta 4 dkg cukornak megfelelő váltójegyszelvényt szolgáltathatnak ki. A községi előjáróság (polgármester), vagy az általa kijelölt ipartermelő (ipartársulat, egyesület, szövetség) a szállodákat (penziókat) első ízben átlagos forgalmuknak megfelelően, a továbbiakban pedig vendégnyilvántartási könyvük alapján való elszámolás szerint látja el váltójegyekkel.

13. §. (1) *Katonai szolgálatra behívott személyek cukorjegyeiket a községi előjáróságnak (polgármesternek) visszaszolgáltathatják tartoznak.*

(2) Amennyiben a katonai szolgálatra bevonult egyén a katonai közetkezésben nem vesz részt, és ugyanazon község (város) területén teljesít szolgálatot, ahol polgári lakóhelye van, cukorjegyet nem tartozik visszaszolgáltatni. Ha más község (város) területén teljesít katonai szolgálatot, cukorjegyet visszaszolgáltatni köteles, de jogosult élelmezési kijelentőt (153.800/1940. F. M. számú rendelet 17. §) kérni és annak alapján szolgálati helyén cukorjegyet igényelni.

Büntető rendelkezések.

14. §. (1) Amennyiben a eszlekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, a 2.520/1940. M. E. számú rendelet 8. §-ának (1) bekezdésében foglalt kihágást követi el és az ott meghatározott büntetéssel büntetendő:

1. aki az 1. § rendelkezései ellenére cukornak készített vagy édesített ételeket és italokat érvényes cukorjegy nélkül szolgáltat ki vagy vásárol;

2. vendéglátó üzemnek az a felelős vezetője, aki a 2. § rendelkezései ellenére a csak cukorjegy ellenében kiszolgáltatható ételek és italok után járó cukor súlyát az étlapon nem tünteti fel;

3. a dohányáruda tulajdonos (vezetője), aki a 3. § (3) bekezdésének rendelkezése ellenére a lejárt cukorjegy váltójegyre becserelel;

4. a szálloda (penzió) tulajdonos (vezetője), aki a 6. § (2) bekezdésének rendelkezései ellenére szolgált ki váltójegyet.

Intézőbizottsági ülés

Szövetségünk e hó 4-én tartotta a közgyűlés után első ülését. Ez alkalommal Boros Gyula elnök üdvözölte az új intézőbizottsági tagokat és — jelenre 10 bizottsági tag megfelelő módon igazolt távolmaradását — annak a reménynek adott kifejezést, hogy a mai súlyos helyzetben az intézőbizottsági tagok megértő közreműködéssel támogatni fogják az elnökséget munkájában. Bejelentette, hogy az elnökség résztvevő a Szekesfehértvári Fejérmegyei Vendéglősök és Kereszmárosok közgyűlésén, továbbá az Árkormánybizottságnál a rögzített étlaprak, szikvizrendelet és más ügyekben több ízben eljár.

Ezután Szöllőssy Ferenc ügy. elnök javasolta, hogy mielőtt az intézőbizottság a napirend letárgyalására átterne, alakuljon át díszüléssé. (Helyeslés.) Szöllőssy Ferenc azután ismertette a közgyűlésnek azon határozatát, hogy Hoffer Ferenc, a Szövetség elnöke, ki a tisztségét tovább vállalni nem volt hajlandó, érdemeinek elismerésül tiszteletbeli elnökvé választotta. Részletesen ismertette Hoffer Ferenc érdemeit, amelynek elismeréseként a közgyűlés egyhangúlag th. elnökvé választva és az elnöki munkásságát jegyzőkönyvileg megörökítette, egyben átadta az erről szóló díszoklevelet és a jegyzőkönyvi feljegyzésről szóló értesítést. Boros Gyula elnök ugyancsak üdvözölte Hoffer Ferencet és a Szövetség közérdeklő munkálkodásánál továbbra is számít közreműködésére. Hoffer Ferenc hálás szavakkal megköszönte a kitüntetést. Hosszú évtizedek óta folytatja az ipart és az első perctől fogva, mikor Bonyhádon önállósította magát, kezdeményezője volt a kartársak összefogásának. A közös szakmai munkából soha ki nem vonta magát s minden szakmai mozgalomban résztvevőnélkül, hogy ezért elismerést várt volna. A közérte, a kartársak érdekében dolgozni kötelességnek tartotta. Összintén bevallja, jól esik neki a kartársak elismerése és az átadott díszoklevelet nem hiúságból, hanem példaadásból az újabb nemzedéknek büszkén fogja kifüggeszteni. Igéri, hogy a Szövetség munkájában a kartársak érdekében tovább is részt fog venni. (Lelkes éljenzés.) Szöllőssy Ferenc ügy. elnök bejelenté, hogy Jentner Lajos és Lehéty Lajos th. társelnök, illetve elnök a megjelenésükben akadályozva vannak. Kéri az elnökséget felhatalmazni, hogy nevezett érdemes kartársaknak megfelelő formában a díszoklevelet átadhassa. (Helyeslés.) Ezzel a díszüléssé bezáródott és áttért az intézőbizottság a napirend letárgyalására.

Szóllőssy Ferenc ügy. elnök mindenekelőtt ismertette Dreisziger Nándor lemondó levelét. Javasolja, hogy az intézőbizottság a lemondást ne fogadja el. Dreisziger Nándor, aki a csornai és járási szakosztály elnöke, igen lelkes tagja a Szövetségnek, a kongresszusokon nemcsak részt szolgált, hanem igen értékes hozzászólásokkal, igen helyes gondolatokat vetett fel a kongresszusokon, így további munkásságát ne lékülözzük. (Helyeslés.) Bejelenté, hogy a Debreceni Szállodások, Vendéglősök és Kévsócs Szakosztályának elnöke, Csócsits Lajos kartárs bejelentette a szakosztály csatlakozását a Szövetséghez. Bejelenté, hogy a Hevesmegyei Vendéglősök és Kereszmárosok Szakosztály mint a Szövetségünk tagja megalakult, működését megkezdte és egyelőre 142 tagja van. Jelentette továbbá, hogy több hatóság és bíróság szakmai ügyekben a Szövetségtől peres ügyekben véleményt kért be. Ismertette a legújabbban megjelent miniszteri rendeletet, amely a mezőgazdasági terményekből való készletek bejelentését rendelte el, továbbá azon rendeletet, amely megtiltja a padlók olajozását. Utóbbi rendelet áthágóit 8000 pengő bírsággal sújtja a hatóság. Jelenti, hogy az 1939. évi II. tc. (honvédelmi törvény) végrehajtása határsávokon megkezdődött. A törvényt annakidején a Fogyadó kiadványban ismertette. A kassai szakszervezet által a közgyűléshez beérkezett és elfogadott indítvány

Vendéglői berendezések

Kerti bútorok, **biliárdasztalok** (karambol és automata), kugli felszerelés, evőeszközök, hiteles üvegáru

FRIED Zsigmond és Fia

KIRÁLY-UTCA 44. Telefon: 129-134

KÖLCSÖNZÉS!!!

ügyében az elnökség, ha illetékes helyről megkapja a terminust, rövidesen elfog járni.

Szóllőssy Ferenc azután felemlíti, hogy a közgyűlés megbízta az intézőbizottságot egy ügyrendnek kidolgozásával. Miután a mostani viszonyokban a hatóság kénytelen erőteljesen a gazdasági életbe beavatkozni és ebből kifolyólag Szövetségünket különböző hatóságok iparunkat érdeklő ügyekben állandóan megkeresik, szükségessé válik egy elnöki tanács megalakítása, miután lehetetlen az intézőbizottságot hetenként egyszer-kétszer összehívni. A tanácsot rövid időn össze lehet hívni és a felmerülő kérdéseket az elnökséggel megtárgyalhatni. Az elnöki tanács mindenkor határozatát az intézőbizottságnak utólagosan bejelenteni köteles volna. Felkéri az intézőbizottságot, hogy az elnöki tanács megalakításával bízva meg az elnökséget. Az elnöki tanács meg kidolgozta azután az ügyrendet is. Többek hozzájárulása után az indítvány elfogadott.

Wind János alelnök ismertette a szikvizrendeletet és rámutatott több sérelmes rendelkezésre. Közölte, hogy e tárgyban az Árkormánybizottságnál a Szövetség küldöttségileg eljár és kérte a rendelet módosítását. Az Árkormánybizottság kérte, hogy a Szövetség előterjesztését írásban adja be. — Kéri az intézőbizottságot, bízva meg az elnökséget a beadvány megszerkesztésével és, annak benyújtásával. Előnk eszmessere után Wind János javaslatához az intézőbizottság hozzájárult.

Szóllőssy Ferenc ügy. elnök kívánatosnak tartaná, hogy azok az intézőbizottsági tagok, kik bármely oknál fogva az ülésen való részvételben akadályozva vannak, tartásuk kötelességüknek, hogy távolmaradásukat kiemtsék. Ezt nemcsak a külsősök udvariasság követeli, de az egymás megbecsülése is kívánatossá teszi.

Miután a napirend letárgyalatott, elnök az ülést bezárta.

A törvényszék szerint a legkisebb munkabérek nem vonatkoznak a mulatókra.

— *Legkisebb munkabér; „helypénz”; óvadék.* —

Felperes, aki mulatóban (grillben) alkalmazott főpincér, keresetében a 35.875/1938. I. K. K. M. sz. alatt megerősített legkisebb munkabéreket megállapító határozatra hivatkozva, legkisebb munkabér-igényt támaszt. Ezenkívül a munkaadójának (alperesnek) kifizetett úgynevezett „helypénz” és az óvadékból levont összeget követeli vissza. A budapesti kir. törvényszék, mint fellebbezési bíróság 27. P. 2.881/1939. számú végsőfokon hozott íté-

Felíró középkorú gyakorlattal állást keres. **Vidékre is elmegy.**
Bregovits, Budapest, XI., Bocskai-út 117. sz.

lete ezekben a kérdésekben az alábbiak szerint döntött:

A kir. törvényszék a felek egyező előadása alapján megállapítja, hogy a felperes nem kávéházban, hanem grillben, vagyis olyan helyen, ahol mutatványos előadás van, teljesített szolgáltat. *Ez pedig nem kávéház, hanem mulató.*

A 35.875/1938. I. K. K. M. szám alatt megerősített határozat a mulatókra nem vonatkozik, hanem csak a fogadóokra, vendéglőkre, kávéházakra és kocsiműhelyekre. Ugyanígy rendelkezik az 1936. évi 2.787. K. K. M. számú rendelet is.

A felperesnek beismert nyilatkozata szerint havi 1000 pengő jövedelme volt.

A kir. törvényszék abból indult ki, hogy a legkisebb munkabérek megállapító törvényes rendelkezés és az e rendelkezés alapján kibocsátott törvényes rendeletek szociális célja és rendeltetése egyedül és kizárólag az, hogy megakadályozza a munka kiuzsorázását egyrészt és másrészt a munkavállalókat társadalmi állásuknak megfelelő életszínvonal mellett leendő megélhetéshez juttassa. A szabályrendelet alkotó törvényhozó és kormányhatóság célja és szándéka tehát nem az volt, hogy hatósági intézkedést fogantatson akkor, amikor arra szükség nincsen, hanem csak a szükség által indokolt törvényes rendelkezéseket tegye meg. *Ilyen szükség fennforrását a kir. törvényszék nem látja akkor, amikor a főpincérnek havi 1000 pengő jövedelme van.* Ezen jogi álláspont mellett a kir. törvényszék úgy találta, hogy a kir. járásbírósg által felhozott jogszabályokat legfeljebb kiterjesztőleg magyarázva lehetne alkalmazni. Mivel azonban a felhívott törvényes rendelet a mulatókra kifejezetten nem vonatkozik, az elsőbírósg által felhozott jogszabályokat e perben figyelmen kívül kell hagyni és alkalmazást egyedül az ipartörvény 88. §-a nyerhet, amely szerint az iparos és segédje közötti jogviszony szabad egyezkedés tárgya.

Ezen okból nem követelhet a felperes heti 12 pengő legkisebb munkabért és nem ütközött törvényes jogszabályba, hogy a felperes úgynevezett „helypénz” fizetésére kötelezte magát. Nem követelheti tehát vissza az alperes részére kifizetett összeget.

A kir. törvényszék ezen jogi álláspontja mellett is a felperes részére az óvadékból levont összeget megítélendőknek találta, illetve erősen az elsőbírósg marasztaló ítéletét helybenhagyta a következő okokból:

A felperes „helypénz” című munkaadójának csak 158 pengőt fizetett ki és amikor a munkaadó a további helypénzt igényelte a felperestől, a felperes ennek fizetését megtagadta azzal, hogy nem hajlandó „helypénzt” fizetni. Ennek ellenére alperes őt a szolgáltatásban továbbra is megtartotta.

A felek között az ipartörvény 88. §-ának megfelelő megállapodás nemcsak a szolgálat kezdetén, hanem annak folyamata alatt is létesülhet és mintán a szolgálati viszonyban kötelező hűség és méltányosság nemcsak a munkavállalót, de a munkaadót is kötelezi, amiből az következik, hogyha ő a felperest idézett kiellenzése ellenére szolgálatában megtartotta, többé a helypénzt a munkavállalótól nem követelheti és így utólagosan az óvadékból visszatartani nem volt jogosult.

A most kifejtetteken kívül az óvadék csupán a leltári tárgyakban beállott hiányok fedezésére szolgált, tehát csak annak biztosítására vehető igénybe, amelyre adatott és ezért a munkaadó egyéb vélt követelés fedezetül vissza nem tarthatja.

Hogyan osszuk be a csökkentett cukor- és zsírmennyiségét

Irta: Reigl László.

— Második közlemény. —

Az olajat, zsír helyett kezdve a rántás készítésétől a hűsok sütéséig általában használhatjuk, azzal a megjegyzéssel, hogy az olajnak finom minőségűnek kell lennie, tiszta, átlátszó és szagtalan. Magyarországon ma már olyan tökéletes olajminőségeket gyártanak hozzáférhető áron, hogy nem szorulunk a külföldi drága minőségekre. Az olaj használatát egészségügyi szemponton kívül, gazdasági szempontból is ajánlatos használni és a közönséggel megkedvelteni. Az olaj egyik legjobb tulajdonsága, hogy a zsírnál sokkal magasabb hőfokra lehet hevíteni az elégséges veszély nélkül, egészen 290 C°-ig. Az olaj használatát különösen gazdaságos a frittöröze (sok zsírban sütte) készített ételknél, rántott hűsok, zsírban sült tészta, mert a magas hőfok bírása folytán nem ég el, miáltal sokkal több anyagot süthetünk meg benne egy alkalomkor is, vagy ismét felmelegítjük. Az olaj használatánál tudni kell, hogy a zsírtól eltérően nem barnítja meg a benne sült anyagot, tehát ha az anyag színeződése után ítélik meg a sütés befejezésének idejét, nem szabad megvárni, míg a megszokott szint elérjük, hanem más gyakorlati próbával állapítjuk meg az anyag átsülését. Az olajjal kapcsolatosan felhasználom az alábbi megemlíteni, hogy az olaj használatát a salátaféléknél nem célszerű az ecetesoldatba való belekeverés, mert ezzel az eljárással nem érjük el az olaj használatának célját, hogy a nyersanyag ízét csökkentsse, ezért ajánlatos a salátaféléket úgy készíteni, hogy először olajozzuk úgy, hogy az olaj a nyersanyag felületét mindenhol tökéletesen bevonja, azután izesítjük és csak annyi hígított ecetet vagy citromot adunk hozzá, amennyi a kellemes savanykás ízt megadja. Ezzel az eljárással a saláta tehát nem áll le. Szükséges, hogy a salátát lemosás után a víztől tökéletesen megszabadítsuk, amit kirázással és szitán való lesepertgetéssel érünk el. *Marhafaggyú*, ha azt tisztán a vese-faggyúból olvasztjuk ki, leginkább a frittörözésnél használhatjuk, a marhafaggyúba való frittörözésnél nagyon kell ügyelni, hogy az anyag berakása idejében, olyan hőfokon legyen, hogy a behelyezés pillanatában kéreg képződjék, mert nem kellő hőfokú faggyúval sült étel felveszi a faggyú egy bizonyos mennyiségét, miáltal az szokatlantól is kap, amit a magyar közönség kifogásolhat. A faggyút magasabb hőfokra lehet hevíteni, mint a zsírt, ezért faggyúba sült étel is világosabb színűen kész, mint sertés zsírban sült. A *csontolaj* zsír helyettesítésénél az omlás és a leveles tészta készítésénél használhatjuk, éppen úgy, mint a vaját és a hájat. Végül megemlítem még a *liba- és kacaszírt* használatát, amelyek használatát ugyan közismert és

*Ezen cím alatt megjelent közleményeket a szerző a konyhai vezető háziasszonyok figyelmébe ajánlja.

Forgalmas vidéki városban lévő vendéglőbe komoly 26–30 éves

főpincér

kerestetik, ki az üzletvezetői teendőket is végzi. Kereskedő szakmában jártas. — Csakis nőten főpincérről lehet szó, mert a benősülés lehetősége fennáll. Ajánlatok: „BENŐSÜLES” jellegre a kiadóba.

ABROSZT

színes és fehérét, úgyszintén minden TEXTILÁRUT vegyünk

BLAU JENŐ

textilkikészítőnél, BUDAPEST, V., gróf Tisza István-u. 11. Tel.: 180-643.

mindenben pótolja a sertészsírt, azzal a különbséggel, hogy finomabb, könnyebb ételeket tudunk vele készíteni, mint a sertészsírral. Napjainkban ugyan a libaszír lényegesen drágább a sertészsírnál, előnye azonban, hogy nincs használatát korlátozva. A libaszírhoz saját regibe három módon jutunk: a legegyszerűbb, ha egészben besütjük a libát vagy kacsát. Ennek az eljárásnak a hátránya az, hogy sósú és legtöbbször túl sült zsírt kapunk, amit frittörözésre már nem használhatunk. Második mód, ha lefejtjük a húsról a zsírt és nagyobb darabokra vágva, kevés vízzel kiolvassuk. Harmadik eljárás, ha a libát megfőzzük és a főzet felületén jelentkező zsírt lehűtés után leszűdjük, újra felmelegítjük addig, míg a benne maradt víz tökéletesen elpárologott. Ezzel az eljárással kapjuk a legszebb hőfőher liba- vagy kacaszírt.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Az 1939 augusztus 26-án rögzített étlapárok felemelése

általános rendelkezéssel nem várható. Illetékes helynek megállapítása szerint ez azért sem volna lehetséges, mivel a különböző piaci árak nem nyújtanak támpontot egyöntetű ármegállapítására.

Az *Arélenöröz Országos Kormánybizottságtól* az étlapárok emelése a következő formában kérhető: Az ipartársulat vagy szakosztály kellően indokolt kérelemmel kéri az áremelés engedélyezését. Fel kell sorolni a múlt évi augusztus havi és a mostani árakat, vagyis igazolni a nyersanyag beszerzési árának emelkedését. Ezt a kérelmet a helyi ipartestületnek véleményezve kell továbbítani a polgármesteri (főszolgabírói) hivatalhoz. E hivatal azután kellően véleményezve tovább terjeszti az alispáni hivatalhoz. Azok a szakmai alakulatok, akik ezt a hivatalos utat nem tartják be, kedvező elintézésre nem számíthatnak.

A vendéglátó iparban alkalmazottak munkaideje és túlmunkájának díjazása.

A miskolci kerületi Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 64.222-1939. szám alatt kelt leiratával a vendéglátó ipari alkalmazottak pihenő idejére és munkakörülatára vonatkozó rendelkezések tekintetében elvi jelentőségű megállapítást tett. Ezidőszent azonban az a gyakorlatban nem érvényesül, mert a munkaidőre vonatkozó rendelkezések hatályának felfüggesztése folytán a napi 14 óras munkakeret és a napi 10 óras pihenő idő be nem tartása címűn túlóradíj-kivetésnek minősítés helyévé, hogy a heti munkaidő a 60 órát nem haladja meg. (21.342-1939.)

TÖRLEY
PEZSCÓ

A Fogadó-Magyar
Vendéglős
állandó mellette

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

A borpiacon

a merevség lényegesen megenyhült. A MASZOBSZ a legalacsonyabb intervenciót árat Mall. fokunkint 3 fillérben javasolta megállapítani. Mind szélesebb körökben hallani a gyenge terméskilátásokról. A téli fagy után *Örkényben* a május 31-iki jég 60%-os kárt okozott a szőlőkben. *Csengődön* sok tüke meddő marad, a fiatal szőlőkben 30%-os téli fagykár, a május 31-iki hatalmas jégeső itt is jelentős károkat okozott.

Időszerű munkák a borpincében.

Nyár felé közeledve, a pincében mindig kevesebb dolgnak akad, de azért ne hanyagoljuk el a rendes pincemunkákat, a havonként való töltögetést, az üres hordók kénézését, s általában a pincének minden tekintetben való tisztántartását. A szellőztetést most már az egész nyáron át nagyobb körültekintéssel végezzük, kivált akkor, ha pincénk különben is hamar fölmelegszik. A jó pincegazda figyelemmel kíséri borainak fejlődését, s havonként legalább egyszer megvizleli őket. Így meggyőződhetik arról, hogy egészségesen fejlődnek-e, s ha valami hibát vagy bajt talál bennük, azonnal intézkedhetik. Csírájában kapva a bajt, sokkal könnyebb azt gyógyítani, vagy elfojtani, mintha akkor vesszük észre, mikor az elhatalmasodott. Kivált azokra a borokra ügyeljünk, amelyekben ki nem erjedt cukor is van. Az abnormis jelenségek rendszerint az időközökben meginduló utóerjedések-nél szoktak mutatkozni. Teljesen kimerjedt kemény borok, kivált ha elég alkoholt van bennük, kevesebb okot adnak aggodalomra. Gyenge és silány borok, könnyen virágosodnak, s meleg pincében hamar el is romlanak. Ezeket havonta kétszer is kell töltögetni.

F. E.

A koresmárosipar üzletköre.

Közkívánatra közöljük a m. kir. kereskedelmi miniszternek az 1923. évi 78.000. sz. rendeletének 130. § 2. bekezdését:

„Koresmának az olyan iparüzlet lehet tekinteni, amelyben csak hideg ételek, illetőleg amennyiben a koresma valamely kis- és nagyközség területén van, amelyben *vendéglői iparágakkal* bíró iparos nincs, hideg ételeken kívül villásreggellire egyféle meleg húsétel, tojás és tojásból készült rántotta, továbbá mindennemű kolbászárú, ebédre és vacsorára pedig egyféle leves, egyféle főzelék, egyféle feltéttel, egyféle (főtt vagy sült) hús és egyféle tészta szolgáltatathatók ki.“

HA KIVALÓ MINŐSÉGŰ

kiskőrösi és csengödi kadarkát, v. rizlingborokat kíván napiáron venni, forduljon bizalommal **Csengödi Pál** borbizományoshoz **Kiskőrös**, Nagyatádi Szabó István-u. 5. sz. alá.

A berjú- és sertéshús tekintetében a hústalan napok kiterjesztése.

A m. kir. földművelésügyi miniszter 157.400.1940. P. M. szám alatt a következő rendeletet adta ki:

1. §. (1) A 11.570.1939. M. E. számú rendelet 1. §-ának (1) bekezdésében megjelölt hústalan napokon felül keddi napokon berjú- és sertéshúst, csütörtöki napokon pedig berjúhúst nyers, elkészített, vagy bármely módon tartósított (konzervált) állapotban a fogyasztók részére árusítani vagy forgalombahozni tilos. Nem vonatkozik ez a rendelkezés azokra a napokra, amelyekre Gergely-naptár szerinti vagy nemzeti ünnep esik.

(2) Vendéglőkben, penzióban, kávéházban, koresmának, kávémérésben, kifőzésben az előbbi bekezdésben megállapított napokon a tilalom alá eső húst és húsmenüt kiszolgáltathatni tilos.

2. §. Abban a községben (városban), ahol a 11.570.1939. M. E. számú rendelet 1. §-ának (1) bekezdésében megállapított hústalan nap az ugyanezen rendelet 1. §-ának (2) bekezdésében foglalt alapján vagy a földművelésügyi miniszter külön engedélye folytán *keddre, illetőleg csütörtökre* esik, a jelen rendelet hatálybalepésétől számított *nyolc nap alatt a főszolgabíró (polgármester) jelöli ki a hét ama másik két köznapját, amelyeken a berjú- és sertéshúst a fogyasztók részére árusítani, forgalombahozni, illetőleg kiszolgáltathatni tilos. E napokat vásári, vagy búcsinapokra is ki lehet jelölni.*

3. §. (1) Az 1. §-ban foglalt tilalmak nem vonatkoznak a berjú- és sertés belső részeire (nyelv, tüdő, szív, vese, velő, mirigy, máj, vér), hurkára, disznósajtra, szalonnára, hájra, zsírja, töpörtre, sertésfejre és sertéslábra, valamint a kolbász és felvágott készítményekre.

(2) Az 1. §-ban foglalt tilalmak nem vonatkoznak a m. kir. honvédségre, a kórházakra, a gyógyintézetekre, valamint a gyermeknevelő intézetekre.

A 4. § a büntető rendelkezéseket tartalmazza.

Gyászrovat.

Westher István, a szolnoki pályaudvar vendéglőse, e hó 12-én hosszú szenvedés után 77 éves korában elhunyt.

Kaincz Sámuel budapesti volt vendéglős, a Temetkezési Egyesület tagja, e hó 11-én 73 éves korában meghalt. A Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesület özvegyének a 360 pengő temetkezési segélyt kifizette.

ÜZLETI HIREK.

Ungvár. Az itteni „Korona” szállodát, vendéglőt és kávéházat *Werderits* János bpesti vendéglős vette bérbe.

Jászberény. *Sümegei* István vendéglős megvette a „Lehel” szállodát és a múlt hónapban ünnepélyesen megnyitotta.

Fellner Béla

f. u. v.

Első belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvetítő iroda

Budapest, IV., Molnár ucca 3.

Telefon: 1-314-01.

SZALLODA- ÉS VENDEGLŐ-BÉRELETET KERESÉK
Balaton környékén.

Berendezett üzlet előnyben

Levélcím: Rácz István, Keszthely.

Arany Bárány Szálloda

kávéház, étterem, söntés, 40 szállodaszoba, központi fűtés, berendezéssel azonnal kiadó. Konkurenciamentes!

Bővebbet a tulajdonosnál:

ZALAEGERSZEGEN.

A Kristály-vizet

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

HA JÓ BORT OLCSON

akar vásárolni, keresse fel
VASS MIHÁLY borügynököt
Kerekegyházán, Andrassy-u. 110.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

Bánhidán

a vasútállomással szemben lévő **VENDEGLŐS** házam több lakással, **ÜZLETBERENDEZÉSSEL** azonnal **E L A D Ó.**

Cím: **Berényi Gézané** Máv vendéglős **Bánhidán.**

Harminchat éves érettségizett, főiskolát végzett

vendéglős vagyok,

jómenetelű saját üzlettel;
MEGNÖSÜLNEK 20-25.000-P-vel
Ajánlatok a Fogadó kiadójába „Szőlőbirtok” jellegre küldendők.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCESZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.

TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.

TELEFON: 114-262.